

Вывод таков – интернет-общение должно дополнять жизнь, а не быть основой всей нашей деятельности. Социальные сети могут принести много пользы. Но злоупотребление общественными сетями может привести к зависимости, потере внимания, трате времени, отчуждению и отупению. Только от нас зависит наше развитие в соцсетях. Для того, чтобы социальные сети не нанесли вред развитию личности, каждый человек должен регламентировать свое времяпрепровождение в виртуальном пространстве.

Список использованных источников

1. «Плюсы и минусы социальных сетей» – [Электронный ресурс]. – webakula.ua.
2. Козыревская А.В. Современное информационное пространство, его влияние на образование и социализацию человека / А.В. Козыревская, В.Е. Осипов // Вестник восточно-сибирской государственной академии образования. – 2010.
3. Судич, Ю.В. Роль социальных сетей в жизни молодежи / Ю.В. Судич. – СибАК – 2014.

Научный руководитель: к.полит.н., доцент Каретная О. А.

Борумбей Тетяна Ігорівна

студентка 2-го курсу факультету журналістики
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВО ТА МОВА ЗМІ В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Одними з найважливіших аспектів сучасного демократичного суспільства є мова, яка уможливило визначити лінгвістичні особливості сфери діяльності людини, і право, що закріплює за людиною її правову культуру.

З розвитком суспільства та соціалізації в ньому особи, зростає потреба в отриманні більшої кількості інформації, що дає змогу щохвилини оновлювати свою картину світу. Основним постачальником інформації сучасності є ЗМІ.

Система засобів масової інформації змінювалася, починаючи з моменту її появи. З'явилися нові види та жанри преси, різні спеціалізації в журналістиці. Крім вже існуючих: політичної, наукової та спортивної, виникає економічна, ділова, світська і правова журналістика, що мають свої лінгвістичні особливості. Загальноприйнятого тлумачення терміна «правова журналістика» не існує, але в широкому сенсі використовується як діяльність журналіста, направлена на правову тематику [1, с. 9].

Завданням правової журналістики є відображення в ЗМІ правового життя суспільства, вдосконалення правової поведінки та підвищення рівня знань з права, тим самим забезпечуючи культурно-правовий розвиток. Журналіст, який спеціалізується на даній тематичі, передає громадськості правові норми і цінності, такі як рівність перед законом, справедливість рішень, право на майно, захист та інші [1, с. 20]. При поширенні неправдивої, сфальсифікованої інформації, культивуванні жорстокості і насильства, смакуванні опису деталей злочинів, що знижує рівень правосвідомості громадян, ЗМІ знецінюють моральні і правові установки, встановлені суспільством. Порушення правової культури при написанні матеріалів на тему права і криміналу, може формувати злочинну мораль в суспільстві, а не правову. Використання певних лінгвістичних форм, при написанні текстів правового характеру, безпосередньо формує грамотність громадськості, уявлення про основні поняття права та систему правових норм – законодавства.

Усвідомлення свого місця і ролі в державі дозволяє скласти адекватну оцінку дійсності, на яку мають вплив засоби масової інформації. ЗМІ є безпосереднім учасником процесу формування правових норм та цінностей. У зв'язку з цим на правову журналістику покладено завдання інформування носіїв правової культури про актуальне у сфері права. Існування цього напрямку пов'язано з правовим життям суспільства, завдяки своєму впливу вона виробляє символи та значення, за якими формується загальне уявлення правової культури свого регіону, держави та всього світу.

Розповсюдження інформації журналістами про правові норми, події, явища, допомагають аудиторії ЗМІ досягти певного рівня інформованості у галузі права [1, с. 224]. За допомогою особливостей юридичної лінгвістики, журналістика передає читачеві або глядачеві певну історію чи подію, через що суспільство отримує нові правові

знання. Надаючи фактам певної оцінки, журналіст бере на себе відповідальність за формування правосвідомості особистості. Саме тому журналістський текст на правову тему можна назвати фундаментом правової культури суспільства.

Будь-який текст, крім наявного в собі змісту, несе в собі формування лінгвістичної грамотності. Юридична лінгвістика розглядається не тільки як галузь мовознавства або юриспруденції, а й окрема наука, що виконує власні завдання, має арсенал понять, методів, прийомів аналізу, розробляє термінологічний апарат [2, с. 7-9]. Використовуючи правові терміни у журналістських текстах, ЗМІ формують певну базу знань аудиторії у правовій галузі. Це не лише правові акти чи криміналістичні дослідження, а й доступне розповсюдження правової та правоохоронної інформації.

Наразі сучасна журналістика покликана на розширення загальних правових знань громадськості та інформування про положення права сьогодення.

Оприлюднюючи нинішні зміни в правовій культурі, журналіст, через призму своєї правової та психологічної культури, моральні якості і уявлення про соціально-правові цінності, дає можливість аудиторії розширити свої знання про право і розглянути загальноприйняті норми на конкретних прикладах, тобто сформувати власну правосвідомість.

Набуваючи знань у галузі права, через журналістські тексти, аудиторія може аналізувати актуальність і соціальну важливість поданої журналістом проблеми. У різних видах ЗМІ можна виділити фактори ефективності журналістських текстів правової тематики: соціальне значення, достовірність, актуальність проблеми, правова грамотність [1, с. 16]. Доступний виклад інформації дає змогу адресату зрозуміти характер поведінки у певній правовій ситуації, можливість надати не тільки оцінку обставинам, але й вирішити правовий конфлікт.

У сучасному світі, журналістика, маючи вплив на аудиторію ЗМІ, стала основним ресурсом формування культури суспільства. Правове та етичне регулювання журналістики напряду залежить від розвитку правової та морально-етичної культури громадськості. Матеріали, опубліковані засобами масової інформації, можуть вплинути на свідомість та емоційний стан глядача, слухача чи читача. Тому, за законодавчим регулюванням доступу журналістів до інформації, а

також її розповсюдження (Закон України “Про інформацію”), журналіст повинен брати на себе відповідальність за регулювання захисту прав осіб, що надають повідомлення, або фігурують у матеріалі.

Сьогодні у діяльності журналіста є деякі обмеження. Демократизація та обіцяні часом свобода слова і друку потребують гарантій, серед яких є розвинене суспільство, що є головним споживачем інформації, демократичні органи влади та ефективні перетворення у основних сферах життя людини. Для існування незалежних якісних ЗМІ, яких ми заслуговуємо, потрібен комфортний законодавчий, економічний та політичний клімат, що значною мірою приверне увагу аудиторії до “свіжої” інформації та поверне її довіру.

Мова правових журналістських текстів і правова культура сучасного суспільства рівноправні і взаємодіють між собою. Без них розвиток правої демократичної держави фактично неможливий. Їх взаємодія формує цінності і демократичні принципи народу.

Отже, взаємодія права та мови ЗМІ в сучасному демократичному суспільстві уможливають змінювати правосвідомість громадян, покращити якість правових знань та ефективно впливати на розвиток правової культури держави, але для подальшої позитивної динаміки у розвитку правосвідомості населення потрібні певні перетворення у суспільстві, такі як незалежні ЗМІ та стабільний законодавчий, економічний та політичний клімат у державі.

Список використаних джерел

1. Третьякова О.В. Журналистика и правовая культура общества: взаимодействие в контексте развития демократии: [монография]. – Санкт-Петербург, Поморский ун-т, 2011. – 368 с.
2. Ратникова И.Э. Юрислингвистика // Учебная программа высшего учебного учреждения / За общ. ред. И.Э. Ратникова Беларусь: 2013. С. 7-9.

Науковий керівник: к.ф.н., доцент Назаренко О. М.